

Investoi ajatuksella

Menestyvän investoinnin suunnittelu vaatii aikaa ja ulkopuolista apua. Oman osaamisen ja riskien arvioinnissa tulee olla rehellinen itselleen.

TEKSTI PEKKA KARPPINEN

MONIIN MAATALOUDEN investointeihin on mahdollista saada EU:n tukea. Sen osuus on merkittävä, vähintään neljännes. Eläintilojen uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeissa avustusta voi saada 35 prosenttia hyväksytyistä kustannuksista. Ympäristön tilaa ja eläinten hyvinvointia edistävissä investoinneissa avustusprosentti on 40 ja energiainvestoinneissa peräti 50. Nuori viljelijä saa rakennushankeavustukseen 10 prosenttiyksikön korotuksen, kunhan tilanpidon aloittamisesta on kulunut alle 7 vuotta tukihakemuksen tullessa vireille.

Oulun ammattikorkeakoulun lokakuussa järjestämässä webinaarissa kuultiin maatalouden asiantuntijoiden ajatuksia onnistuneen investoinnin suunnittelemisesta. Verkko-seminaari oli osa opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa Osaava farmari -hanketta.

Rahoitusasiantuntija **Juha Ikäheimo** Pohjois-Savon ELY-keskuksesta vakuutti viljelijöille, että hyvät investoinnit saavat aina tukea. Suunnittelussa on kuitenkin lähdettävä liikkeelle ajoissa.

- Avuksi kannattaa ottaa neuvoja ja suunnittelija heti projektin alkuvaiheessa. Älkää yrittäkö hoitaa kaikkea itse. Ottakaa meihin rohkeasti yhteyttä, niin saatte tietää, mitä tietoja ja liitteitä hakemukseen tarvitaan.

Persoonaa peliin

Yrittäjän oman äänen kuuluminen parantaa hakemuksen menestymismahdollisuuksia.

- Hakijan itsensä kirjoittaman tekstin kyllä erottaa. Siitä tulee sellainen olo, että tila on hankkeessa hyvin mukana, Ikäheimo vinkkasi.

Liiketoimintasuunnitelmaa kannattaa lähestyä sillä ajatuksella, että se laaditaan tilaa varten, ei ELY-keskukselle tai pankille. Varsinkin isommissa investoinneissa talouslaskelmasta on hyvä tehdä kaksi tai kolme versiota, kauhuskenaario mukaan lukien.

Asiakkuuspäällikkö **Ville Honkanen** Pohjois-Osuuspankista linjasi, että pankit rahoittavat kaikkia kannattavia investointeja. Riittävä maksukyky on olennaisin vaatimus rahoituksen myöntämiselle, mutta myös maksukäytännön pitäminen pitää olla hyvää.

- Laskujen maksaminen myöhässä kertoo siitä, että rahankäytöstä puuttuu tiettyä suunnitelmallisuutta. Rahat riittävät ehkä vuositasolla, mutta kassavirran kanssa on ajoittaisia haasteita.

Tilan heikko luottoluokitus vaikeuttaa investointeja ja nostaa lainan korkomarginaalia tuntuvasti.

Hyvätään vakuudet eivät ole enää aikoihin

"Avuksi kannattaa ottaa neuvoja ja suunnittelija heti projektin alkuvaiheessa."

SASSA STENROOS

riittäneet perusteeksi lainan myöntämiselle, vaikka niillä on toki merkitystä. Pankit edellyttävät maatalousyrittäjiltä ammattitaidon ohella vahvaa talousasioiden ymmärtämistä, ennakoitukykyä - ja suunnitelmallisuutta.

Jaa taakkaa

Honkanen kertoi havainneensa, että menestyvät tilat osaavat yhteistyön ja taakanjaon.

- Nykyaikainen maatila ei pysty yksin hallitsemaan kaikkea, eikä tarvitsekaan. Pitää olla rehellinen itselleen: nämä asiat osaamme, näihin tarvitsemme apua.

Hän toivoi, että pankin edustaja pyydetäisiin mukaan suunnitteluun hyvissä ajoin, eikä vasta siinä vaiheessa, kun tarvitaan luottolupaus. Avoimuus olisi suotavaa myös riskien osalta.

- Riskit pitää tuoda reilusti esille ja kertoa, miten niihin varaudutaan. Niitäkin voidaan miettiä yhdessä. Jos tilan velkamäärä nousee miljooniin, ei voi vain todeta, että mitään riskiä ei ole.

Yrittäjä, maatalouskonsultti **Osmo Autio** Autiomat Oy:stä varoitti isojen investointien riskeistä.

- Jos investointi tuo mukanaan liian ison velkamäärän, joka tyhjentää kassan, ei kannattavuudesta ole paljon iloa. Pistetään naru kaulaan, ja yritetään elää sen kanssa seuraavat 20 vuotta.

Kannattavuuskaan ei investoimalla automaattisesti parane. Onkin tärkeää selvittää, missä velkojen riskiraja oman tilan kohdalla kulkee.

Pitkän aikavälin investointeja ei pidä perustaa vain tukien varaan. Ne tulisi suunnitella siten, että tila säilyy elinkelpoisena seuraavalle sukupolvelle tai myyntikuntoisena vuodesta toiseen. Investointeja ei saisi tehdä myöskään muun tilanpidon eikä oman terveyden kustannuksella.

- Virheisiin ei ole varaa. Investoinnit tulee suunnitella olemassa olevien omaisuuserien, saatavilla olevan työvoiman sekä tilan talouden ehdoilla, Autio summasi. ■